

Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig

Svar på spørgsmål nr. 203 om uran

Du har i medfør af § 37 i Landstingets forretningsorden stillet følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1) *Formanden for Naalakkersuisut udtalte under debatten om punkt 106 - Naalakkersuisut's forslag om at ophæve nul-tolerancen vedrørende uran og andre radioaktive mineraler - torsdag den 10. oktober i år, at Inuit Ataqatigiit og Demokraterne måtte svares hårdt på deres kritik af det nuværende Naalakkersuisut, da de, ifølge formanden for Naalakkersuisut, allerede i 2012 havde givet et selskab tilladelse til udvinding af uran ("Utimut sakkortunerpaamik utertiffigitittariaqarput akuersisummik pīaanissaminnut akuersisummik tunniussileramik - kiserma-assitutut iliuseqarpat?"). Hvor mange tilladelser til udvinding af uran har Grønland på nuværende tidspunkt givet ud?*

Svar

For så vidt angår Formandens udtalelser i forbindelse med debatten under 1. behandlingen af punkt 106, og det ovenfor angivne citat, så startede Formanden på ordet: "pīaanissaminnut", men stoppede midt i ordet, idet udtalelsen var upræcis. Under den øvrige debat oplyste Formanden, at der var givet tilladelse til efterforskning. Der henvises i øvrigt til vedlagte redegørelse om den nævnte tilladelse.

Der er ikke i Grønland meddelt nogen tilladelse til udnyttelse af uran eller andre radioaktive grundstoffer.

- 2) *Kan Naalakkersuisut bekræfte, at den dispensation selskabet GME fik i 2012 til udvidet efterforskning på Kvanefjeldet indeholdt en klar passus om, at denne dispensation ikke automatisk ville medføre en tilladelse til brydning af uran, samt bekræfte, at dét at der blev givet en dispensation til udvidet efterforskning ikke var en ophævelse af nul-tolerancen – ja eller nej?*

Svar

Naalakkersuisut godkendte 3. april 2012 et tillæg til efterforskningstilladelse 2010/02, meddelt til Greenland Minerals & Energi A/S med følgende ordlyd:

"I henhold til §§ 16 og 29 i inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) meddeler Naalakkersuisut her-

25. oktober 2013

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isi-
in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

ved følgende ændring af efterforskningstilladelse nr. 2010/02 for et område ved Kuanersuit i Sydvestgrønland (tilladelsen):

101. Tilladelsen omfatter de mineralske råstoffer, der er angivet i standardvilkårenes punkt 101. Det er alle mineralske råstoffer med undtagelse af kulbrinter, radioaktive grundstoffer og vandkraftressourcer, medmindre andet er angivet i tilladelsen.

102. I tilladelsesperioden for denne efterforskningstilladelse omfatter tilladelsen også radioaktive grundstoffer, jf. dog punkt 201-202.

201. Rettighedshaveren har ikke ret til, og må ikke foretage, udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Rettighedshaveren har heller ikke nogen anden rettighed vedrørende udnyttelse af radioaktive grundstoffer.

202. Rettighedshaveren har ikke ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Det gælder, selv om rettighedshaveren har påvist og afgrænset kommercielt udnyttelige forekomster af radioaktive grundstoffer og i øvrigt har opfyldt vilkårene anført i denne efterforskningstilladelse.

301. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af en udnyttelsestilladelse på grundlag af denne efterforskningstilladelse, jf. standardvilkårenes punkt 1401-1408, kan rettighedshaveren endvidere ansøge om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer efter udnyttelsestilladelsen.

302. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer, jf. punkt 301, kan Naalakkersuisut frit og uden nogen grund eller af enhver grund afvise ansøgningen. Ansøgningen kan blandt andet afvises på grund af en politisk eller forvaltningsmæssig beslutning om ikke at meddele tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer. En afvisning af ansøgningen medfører ingen forpligtelser og ikke noget ansvar, herunder ikke noget erstatningsansvar, for Grønlands Selvstyre, Naalakkersuisut eller Råstofdirektoratet.

303. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer, jf. punkt 301, kan Naalakkersuisut frit og uden nogen begrænsning fastsætte ethvert vilkår for meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte vilkår om udnyttelsesaktiviteter, sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt om rettighedshaverens betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Naalakkersuisut kan herunder frit og uden nogen begrænsning fastsætte vilkår om betaling af en årlig afgift beregnet på grundlag af størrelsen af området omfattet af tilladelsen (arealafgift), vilkår om betaling af afgift beregnet på grundlag af de udvundne råstoffer med videre (produktionsafgift) eller vilkår om betaling til Grønlands Selvstyre af en andel af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed (udbytteafgift).

3034. Punkt 301-3023 gælder ikke, i det omfang andet følger af punkt 201-202. Punkt 301-3023 medfører ikke, at rettighedshaveren har ret til at få meddelt tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer.”

Punkt 101 i de gældende standardvilkår for efterforskningstilladelser for mineralske råstoffer juni 2013 har følgende ordlyd:

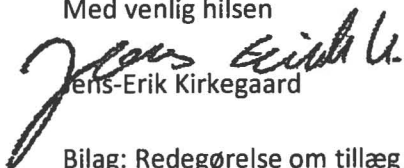
”§ 1. De af tilladelsen omfattede mineralske råstoffer

101. Tilladelsen omfatter efterforskning af alle mineralske råstoffer med undtagelse af kulbrinter radioaktive grundstoffer og vandkraftressourcer, medmindre andet er angivet i tilladelsen, jf. råstoflovens kapitel 3.”

Tillæg af 3. april 2012 til efterforskningstilladelse 2010/02 afviger således fra de gældende standardvilkår ved at tillade efterforskning efter radioaktive grundstof. Derved er der tale om en fravigelse af den hidtidige nultolerancepolitik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jens-Erik Kirkegaard

Bilag: Redegørelse om tillæg til standardvilkårene september 2010

15. oktober 2013

I henhold til Inatsisartuts forretningsorden § 37 fremsender jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1) Formanden for Naalakkersuisut udtalte under debatten om punkt 106 - Naalakkersuisuts forslag om at ophæve nul-tolerancen vedrørende uran og andre radioaktive mineraler - torsdag den 10. oktober i år, at Inuit Ataqatigiit og Demokraterne måtte svares hårdt på deres kritik af det nuværende Naalakkersuisut, da de, ifølge formanden for Naalakkersuisut, allerede i 2012 havde givet et selskab tilladelse til udvinding af uran (*"Utimit sakkortunerpaamik utertiffigitittariaqarput akuersissummik piiaanissaminnut akuersissummik tunniussileramik - kisermaassisutut iliuseqarpat?"*). Hvor mange tilladelser til udvinding af uran har Grønland på nuværende tidspunkt givet ud?**
- 2) Kan Naalakkersuisut bekræfte, at den dispensation selskabet GME fik i 2012 til udvidet efterforskning på Kvanefjeldet indeholdt en klar passus om, at denne dispensation ikke automatisk ville medføre en tilladelse til brydning af uran, samt bekræfte, at dét at der blev givet en dispensation til udvidet efterforskning ikke var en ophævelse af nul-tolerancen – ja eller nej?**
(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Formanden for Naalakkersuisut var ikke bleg for at bruge store ord under debatten i Inatsisartut torsdag den 10. oktober, hvor punkt 106 - Naalakkersuisuts forslag om ophævelse af nul-tolerancen vedrørende brydning og eksport af uran og andre radioaktive mineraler – blandt andet sagde formanden for Naalakkersuisut flere gange, at det tidligere Naalakkersuisut allerede havde givet tilladelse til brydning af uran i Grønland. Det giver anledning til at spørge Naalakkersuisut, hvor mange af den slags licenser der på nuværende tidspunkt er givet til decideret brydning af uran. Spørgsmålene bedes besvaret hurtigst muligt, helst inden andenbehandlingen af punkt 106.

23. oktober 2013

Redegørelse om tillæg til standardvilkårene september 2010 vedrørende afsnit 709-711 og tillæg nr. 1 til tilladelse 2010/02 for et område ved Kuannersuit i Sydvestgrønland.

Selskabet Greenland Minerals & Energy A/S blev 21. april 2010 meddelt forlængelse af efterforskningstilladelse 2010/02 (før 2005/28) med eneret til efterforskning for et område ved Kuannersuit i Sydvestgrønland. Efterforskningstilladelsen 2005/28 var meddelt på dagældende standardvilkår. Tilladelsen omfatter mineralske råstoffer som angivet i punkt 1 i standardvilkårene. Tilladelsen omfattede således ikke efterforskning af radioaktive grundstoffer.

Greenland Minerals and Energy oplyste ved brev af 9. august 2010, at analyser havde bekræftet, at de efterforskede sjældne jordarter i multielementforekomsten ikke kunne udvindes uden at medtage radioaktive grundstoffer i brydningsprocessen.

Greenland Minerals and Energy ønskede derfor at få adgang til at tilvejebringe mere sikker viden om de sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål omkring forekomsten inklusive forekomstens indhold af radioaktive grundstoffer. Mere sikker viden var nødvendig for senere at kunne foretage de i råstofloven foreskrevne vurderinger af virkning på miljø (VVM) og vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) før der kan tages stilling til ansøgning om meddelelse af en eventuel udnyttelsestilladelse.

Der var der derfor behov for en nærmere præcisering af rammerne for, hvad der var tilladte undersøgelser inden for rammerne af Standardvilkårene for efterforskningstilladelser.

Der var tale om generel problemstilling, der er ikke alene var knyttet til multielementforekomsten i Kuannersuit, men var gældende i forbindelse med udvikling af andre efterforskningsprojekter i Grønland, hvoraf Motzfeldt Sø og Sarfartoq der kunne blive bremset uden en nærmere præcisering af rammerne for tilladte undersøgelser.

Naalakkersuisut godkendte 9. september 2010 på den baggrund tilføjelse til Standardvilkår for efterforskningstilladelser med de nye punkter 709-711.

"709. Med henblik på at kunne udarbejde dækkende lønsomhedsstudier med vurderinger af virkning på miljø og samfundsmæssig bæredygtighed inden for de rammer som er angivet i punkt 101, kan RD efter ansøgning godkende, at der til brug for en feasibility undersøgelse af en forekomst indgår undersøgelser af mineraler, med et indhold af radioaktive grundstoffer over almindelig baggrundsstråling. Disse undersøgelser og rap-

porter skal særligt lægge vægt på de udvindingstekniske, miljømæssige og sikkerheds- og sundhedsmæssige aspekter, som er forbundet med forekomster, med et muligt indhold af radioaktive grundstoffer. En ansøgning skal indeholde en beskrivelse af de planlagte undersøgelser i perioden, som angivet i punkt 710.

710. En godkendelse af den i punkt 709 angivne undersøgelse er gældende for en periode på 1 år fra godkendelsens meddelelse. Perioden kan efter ansøgning fra rettighedshaveren forlænges for en periode af 1 år ad gangen forudsat at RD har modtaget rapportering i henhold til punkt 1001-1002 indeholdende en beskrivelse af de særlige undersøgelser, som er foretaget i overensstemmelse med punkt 709 og forudsat at de for tilladelsen gældende vilkår i øvrigt er overholdt.

711. En godkendelse efter punkt 709-710 giver ikke ret til at få meddelt tilladelse til efterforskning og udnyttelse af radioaktive grundstoffer.

Tilføjelsen af de nye bestemmelser i standardreglerne, betød at et selskab kunne ansøge om tilladelse til at videreføre VVM-undersøgelserne, selv om der var et forhøjet indhold af radioaktive grundstoffer.

Godkendelse af et konkret efterforskningsprogram vil efter de nye bestemmelser 709-711 først kunne ske efter ansøgning, hvor alle forhold, som er relevante for at kunne vurdere en eventuel sundhedsrisiko skulle inddrages. Det vil sige målinger af de aktuelle strålingsniveauer i undersøgelsesområdet og vurdering af tiltag som rettighedshaver vil foretage for at nedbringe sundhedsrisici til et acceptabelt niveau i forhold til anerkendte fastsatte grænseværdier for maximale strålingspåvirkninger. Godkendelse meddeles for en periode på et år ad gangen.

Selskabet videreførte efter indhentet godkendelse efterforskningen under de nye tilføjelser til standardvilkårene 709 – 711.

I oktober 2011 afholdt Formand for Naalakkersuisut og medlemmet af Naalakkersuisut for erhverv og råstoffer møder med ledelsen for selskabet Greenland Minerals and Energy A/S, for at orienterer om fremdriften i efterforskningen.

Efterforskningen af området havde ført til kortlægning af en forekomst som indeholder 619 millioner tons malm med indhold af 6.6 millioner tons sjældne jordartsmetaller, 350 millioner pund uran-oxid og 1,3 millioner tons zink. Selskabet forventede en årlig produktion på 43.000 tons sjældne jordartsmetaller plus produktion af uran-oxid, såfremt der efterfølgende gives en produktionstilladelse.

Indholdet af uran og thorium lå med den daværende viden på 340 ppm uran og ca. 1.000 ppm thorium. Det vil sige væsentligt over det nuværende nul-tolerance niveau.

Greenland Minerals and Energy oplyste ved møderne med formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for erhverv og råstoffer, at det ikke var muligt for selskabet at rejse den tilstrækkelige finansiering til en videreførelse af efterforsknings- og eventuelle senere udbygningsaktiviteter, med mindre der blev givet en mere klar tilkendegivelse af at selskabet må efterforske forekomsten inklusiv sjældne jordartsmetaller.

Med det formål, at sikre at efterforskningsprocessen kunne videreføres blev der drøftet en tilføjelse til licensteksten der skulle gøre det muligt, at rejse finansiering til at videreføre aktiviteterne, og færdiggøre VVM, sundhedsstudier, VSB og lønsomhedsstudierne.

På den baggrund, godkendte Naalakkersuisut følgende tillæg til selskabets licenstekst:

"I henhold til §§ 16 og 29 i inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) meddeler Naalakkersuisut herved følgende ændring af efterforskningstilladelse nr. 2010/02 for et område ved Kuannersuit i Sydvestgrønland (tilladelsen):

1. Mineraler omfattet af tilladelsen

101. Tilladelsen omfatter de mineralske råstoffer, der er angivet i standardvilkårenes punkt 101. Det er alle mineralske råstoffer med undtagelse af kulbrinter, radioaktive grundstoffer og vandkraftressourcer, medmindre andet er angivet i tilladelsen.

102. I tilladelsesperioden for denne efterforskningstilladelse omfatter tilladelsen også radioaktive grundstoffer, jf. dog punkt 201-202.

2. Ingen ret til udnyttelse af radioaktive grundstoffer eller til udnyttelsestilladelse dertil

201. Rettighedshaveren har ikke ret til, og må ikke foretage, udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Rettighedshaveren har heller ikke nogen anden rettighed vedrørende udnyttelse af radioaktive grundstoffer.

202. Rettighedshaveren har ikke ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Det gælder, selv om rettighedshaveren har påvist og afgrænset kommercielt udnyttelige forekomster af radioaktive grundstoffer og i øvrigt har opfyldt vilkårene anført i denne efterforskningstilladelse.

3. Ansøgning om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer

301. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af en udnyttelsestilladelse på grundlag af denne efterforskningstilladelse, jf. standardvilkårenes punkt 1401-1408, kan rettighedshaveren endvidere ansøge om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer efter udnyttelsestilladelsen.

302. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer, jf. punkt 301, kan Naalakkersuisut frit og uden nogen grund eller af enhver grund afvise ansøgningen. Ansøgningen kan blandt andet afvises på grund af en politisk eller forvaltningsmæssig beslutning om ikke at meddele tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer. En afvisning af ansøgningen medfører ingen forpligtelser og ikke noget ansvar, herunder ikke noget erstatningsansvar, for Grønlands Selvstyre, Naalakkersuisut eller Råstoffdirektoratet.

303. Hvis rettighedshaveren ansøger om meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer, jf. punkt 301, kan Naalakkersuisut frit og uden nogen begrænsning fastsætte ethvert vilkår for meddelelse af tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstof-

fer. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte vilkår om udnyttelsesaktiviteter, sikkerhed, sundhed, miljø, ressourcøudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt om rettighedshaverens betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Naalakkersuisut kan herunder frit og uden nogen begrænsning fastsætte vilkår om betaling af en årlig afgift beregnet på grundlag af størrelsen af området omfattet af tilladelsen (arealafgift), vilkår om betaling af afgift beregnet på grundlag af de udvundne råstoffer med videre (produktionsafgift) eller vilkår om betaling til Grønlands Selvstyre af en andel af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed (udbytteafgift).

3034. Punkt 301-3023 gælder ikke, i det omfang andet følger af punkt 201-202. Punkt 301-3023 medfører ikke, at rettighedshaveren har ret til at få meddelt tilladelse til udnyttelse af radioaktive grundstoffer.”

Tillægget giver selskabet har ret til at efterforske efter radioaktive grundstoffer. Samtidig fastslår tillægget, at Naalakkersuisut har ret til at nægte at give en tilladelse til en udnyttelsestilladelse. En sådan nægtelse kan gives med hvilken som helst begrundelse, herunder politiske hensyn. Selskabet erklærede sig indforstået hermed.

Tillægget trådte i kraft 3. april 2012 ved Naalakkersuisut's underskrift..

Med venlig hilsen

Jens-Erik Kirkegaard